

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša
n/r mr. sc. Jelena Čanik
Riva 10
51000 RIJEKA

ADRESA: TRNJANSKA 37
10000 ZAGREB
TEL: +385(1)6114 867
+385(1)6114 868
+385(1)6155 875
FAX: +385(1)6155 875
E-MAIL: INFO@DVOKUT-ECRO.HR
WEB: WWW.DVOKUT-ECRO.HR
MB: 0539651
ZABA: 2360000-1101488462

ZAGREB, 29.10.2012.

NAŠ ZNAK: **D205_12-mp**

**PREDMET: ODGOVORI NA PRIMJEDBE NA STRATEŠKU STUDIJU
PROCJENE UTJECAJA PROSTORNOG PLANA PRIMORSKO-
GORANSKE ŽUPANIJE NA OKOLIŠ I PRIJEDLOGU
PROSTORNOG PLANA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE**

Javna rasprava o Strateškoj studiji procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš (u daljnjem tekstu: Strateška studija) i Prijedlogu Prostornog plana Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Prijedlog Plana) trajala je od 21. srpnja do 18. rujna 2012. godine.

Javno izlaganje o Strateškoj studiji i Prijedlogu Plana je održano 4. rujna 2012. godine, u Rijeci, u dvorani Transadria u 10:00 sati, 5. rujna 2012. godine, u Krku, u velikoj vijećnici Grada Krka u 10:00 sati i 6. rujna 2012. godine, u Delnicama, u maloj vijećnici Grada Delnica u 10:00 sati.

U skladu s pristiglim primjedbama s javne rasprave prilažemo u ime nositelja zahvata odgovore na primjedbe.

1. Popis sudionika u javnoj raspravi čiji su prijedlozi i primjedbe vezano za predmet javne rasprave prihvaćeni ili nemaju primjedbi ili se primjedbe ne odnose na Stratešku studiju već na Prostorni plan:
 - Upravni odjel za gospodarstvo i poduzetništvo Primorsko-goranske županije, mišljenje zaprimljeno poštom 27. srpnja 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 2170/1-12-64 – nema primjedbi

- Ministarstva vanjskih i europskih poslova, mišljenje zaprimljeno poštom 2. kolovoza 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 521-12-65)– nema primjedbi
- Upravni odjel za regionalni razvoj i infrastrukturu Primorsko-goranske županije, mišljenje zaprimljeno poštom 6. kolovoza 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, urbroj: 2170/1-12-66) – nema primjedbi
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured za zaštitu i spašavanje Rijeka, mišljenje zaprimljeno 7. rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 562-12-68) – primjedbe se odnose na Prostorni plan
- INA Industrija nafte d.d., Ured predsjednika uprave, mišljenje zaprimljeno poštom 6. Rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 383-12-69) - primjedbe se odnose na Prostorni plan
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Uprava cestovnog i željezničkog prometa, mišljenje zaprimljeno poštom 13. rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 530-12-70) – nema primjedbi
- Metis d.d., mišljenje zaprimljeno poštom 14. Rujna. 2012. (KLASA: 351-03, 10-01/4, URBROJ: 383-12-64) – primjedbe se odnose na Prostorni plan
- Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka, PRJ Vodovod, mišljenje zaprimljeno poštom 17. rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 383-12-75) – nema primjedbi
- Komunalac Opatija, mišljenje zaprimljeno poštom 17. rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 383-12-76) – primjedbe se odnose na Prostorni plan
- Vrelo d.o.o. za komunalne djelatnosti, mišljenje zaprimljeno poštom 17. rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 383-12-77) – primjedbe se odnose na Prostorni plan
- Ministarstvo pravosuđa, mišljenje zaprimljeno poštom 17. rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 514-12-81 – nema primjedbi
- Ministarstvo uprave, uprave za politički sustav, državnu upravu te lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, mišljenje zaprimljeno poštom 17. rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 515-12-82
- Grad Kastav - primjedbe se odnose na Prostorni plan, mišljenje zaprimljene izvan roka, zaprimljene poštom 20.rujna 2012. (KLASA:351-03/10-01/4, URBROJ: 2170/05-12-96)
- HŽ INFRASTRUKTURA - primjedbe se odnose na Prostorni plan, primjedbe zaprimljene izvan roka, mišljenje zaprimljeno 31.listopada 2012. (KLASA: 350-02/11-01/19, URBROJ: 2170-05-01-1-11-24)
- Hrvatske šume d.o.o. ,mišljenje zaprimljeno poštom 20.rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 383-12-97)– nemaju primjedbe
- Društvo za zaštitu prirode i kulturno-povijesne baštine kastavštine „Mažuran“ – primjedbe se odnose na Prostorni plan, primjedbe zaprimljene izvan roka 21.rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 361-12-99)

- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, mišljenje zaprimljeno poštom 25. rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 532-12-102)– nema primjedbi
 - Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, mišljenje zaprimljeno poštom 26. rujna 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 525-12-110) – nema primjedbi
 - Grad Rab, jedinstveni upravni odjel – primjedbe se odnose na prostorni plan, mišljenje zaprimljeno poštom 20. rujna 2012. (KLASA: 350-02/09-03/2, URBROJ: 2169/01-12-701)
 - Ministarstvo obrane, Uprave za materijalne resurse, sektor za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša, mišljenje zaprimljeno 9. Listopada 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 512-12-114) – nema primjedbi, primjedbe zaprimljene izvan roka,
2. Mišljenja, primjedbe i prijedlozi sudionika na Stratešku Studiju i prijedlog Prostornog plana, zaprimljeni u roku, koji nisu prihvaćeni ili su djelomično prihvaćeni te obrazloženje razloga njihova neprihvatanja, odnosno djelomičnog prihvaćanja.

INA INDUSTRIJA NAFTE D.D., SD RAFINERIJE I MARKETINGA, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO POTŠOM 6. RUJNA 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 383-12-67)

Pregledom objavljene Strateške studije procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš ustanovili smo da neke činjenice (direktno ili indirektno) vezane na INA Rafineriju nafte Rijeka traže komentar i ispravak.

U uvodu se navodi da je Strateška studija procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš (kasnije SPUO) radena temeljem Prijedloga Prostornog plana Primorsko-goranske županije (kasnije PP PGŽ), koji je bio napravljen u veljači 2012. Prijedlog PP PGŽ koji je dat na razmatranje i koji smo imali prilike pregledati, jest noviji - iz srpnja 2012. Otuda, vjerojatno, proizlaze i neka nesuglasja ovih dokumenata. Napr.

- u PP PGŽ se trasa naftovoda izmješta iz Krčkog mosta u podmorsku dionicu JI od mosta, a o tome u SPUO nema riječi
 - u PP PGŽ se ne spominje „istraživačka zona za četverovez tankera ispred TE Rijeka“ , a u SPUO se sagledava u **Gospodarstvu:** kao dio **gospodarske zone Urinj Pr2:** rafinerija nafte, termoelektrana, **prekrcajni terminal naftnih derivata i posebno u Infrastrukturi**

U SPUO se navodi dosta podataka o površinama prostora, kapacitetima. **Savjetujemo da se provjere podaci za površine područja koje SPUO razmatra, ili da se ti podaci izostave.** Napr. potrebno je promijeniti podatke na str 111 ENERGETIKA postojeći kapaciteti: za Rafineriju nafte Rijeka podatak o nominalnom godišnjem kapacitetu prerade nafte 6 mil t treba zamijeniti sa 4.5 mil t, kao i podatak o ugrađenoj snazi za proizvodnju električne energije 540 MW zamijeniti s 50 MW.

Razumijemo da su mjere zaštite okoliša jako važne za zaštitu zdravlja stanovnika oko industrijskih pogona, no smatramo da u SPUO nije korektno postavljati zahtjeve koji ne doprinose kvaliteti zraka a direktno utječu na ekonomičnost poslovanja poslovnog subjekta, napr.

U Strateškoj studiji je podatak o nominalnom godišnjem kapacitetu prerade nafte promijenjen na 4,5 mln t, a podatak o ugrađenoj snazi za proizvodnju električne energije u 50 MW.

U mjerama zaštite zraka za Rafineriju nafte Rijeka (Urinj)

2. U svim rafinerijskim ložištima koristiti plinsko gorivo, a zemnog plina najmanje 50% potrebne ogrjevne vrijednosti.

Molimo ispravak: 2. U rafinerijskim ložištima koristiti plinsko gorivo, obrađeni rafinerijski plin i prirodni plin kako se ne bi prekoračile dozvoljene granice emisija.

Obrazloženje: Na temelju Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 21/07; NN 150 /08) i dodatno članka 110 koji se odnosi na velika rafinerijska ložišta je definirana GVE koje rafinerija nafte Rijeka ne smije prekoračiti te je u SPUO nepotrebno definirati način udovoljavanja zahtjeva, što je u nadležnosti poslovne odluke unutar tehnološke raspoloživosti i ekonomskih okolnosti (nije nužno kupovati 50% prirodnog plina).

„Rafinerijski članak“ se temelji na LCP (Large Combustion Plants) Directive 2001/80/EZ a zadržan je i u IED (Industrial Emissions Directive) 2010/75/EZ koja stupa na snagu 2016.

Mjera zaštite okoliša 2. je izmijenjena i sada glasi:

2. U rafinerijskim ložištima koristiti plinsko gorivo (prirodni plin) kako bi se osiguralo da sve koncentracije pojedinih onečišćujućih tvari budu u skladu s dozvoljenim graničnim vrijednostima.

U mjerama zaštite od povećanja razine buke

61. U gospodarskim zonama i sportskim centrima opreme i elemente koji prigušuju buku odabrati na način da razina buke na granici parcela ne prelazi 80 dB(A), odnosno 40 dB(A) na najbližim granicama susjednih stambenih zona, ...

Molimo ispravak:odnosno 50 dB(A) na najbližim granicama susjednih zona mješovite, pretežito poslovne namjene sa stanovanjem, ...

Obrazloženje: Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave NN 145/04 definira najviše razine buke prema zonama. Teško je moguće postići da se poštuje odredba br 61 SPUO, tj. da industrijska zona - Rafinerija nafte Rijeka (zona 5) u kojoj je prisutna industrijska buka rada peći, koflova, crpki, izmjenjivača... , na granici ima stambenu zonu (zona 2) a da se između ne uspostavi mješovita zona (4 zona),

Mjera zaštite okoliša 61. (sada 62.) je izmijenjena i sada glasi:

62. U gospodarskim zonama i sportskim centrima opremu i elemente koji prigušuju buku odabrati na način da razina buke na granici parcela ne prelazi 80 dB(A), odnosno da na granici susjednih zona razina buke ne prelazi propisane najviše dopuštene razine ovisno o namjeni tih zona.

U Opisu predviđenih mjera praćenja za biološku raznolikost

12. Obavljati istraživanja i pratiti koncentracije metala u vodenom stupcu i sedimentu Urinjske špilje (HR 3000243) -

Molimo ispravak: obveza istraživanja i praćenja koncentracije metala u vodenom stupcu i sedimentu trebala biti u obvezi Županije, tj Zavoda za javno zdravstvo.

Obrazloženje: Potpuno se slažemo da je potrebno čuvati prirodnu baštinu , naročito onu iz popisa nacionalne ekološke mreže. Urinjska špilja se ne nalazi unutar područja Rafinerije nafte Rijeka. Na vodu i sediment u njoj mogu utjecati svi subjekti koji se nalaze u njenoj blizini.

Istraživanja i praćenja koncentracije metala u vodenom stupcu i sedimentu je u nadležnosti pojedinih insitucija kao i do sada a sukladno prijedlogu programu praćenja stanja okoliša s planom provedbe sva praćenja trebala bi objediniti Primorsko-goranska županija.

JAVNA USTANOVA PARK PRIRODE UČKA, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO POŠTOM 14. RUJNA 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 383-12-71)

Temeljem Vašeg dopisa (KLASA: 351-01/10-01/4, URBROJ: 2170/1-03-08/6-12-58) od 18. srpnja 2012. godine, dostavljamo mišljenje o Strateškoj studiji utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš kako slijedi:

Mišljenja smo da je Studija izrađena cjelovito i kvalitetno, a predlažemo da se dopuni mjerama zaštite biološke raznolikosti, mjerama ublažavanja štetnih posljedica provedbe Plana na ekološku mrežu i mjerama zaštite krajobraza za planiranu izgradnju golf igrališta "Dobreč".

Obrazloženje: Golf igralište i izgradnja popratnih objekata planira se u ruralnom okruženju na vrlo strmom krškom terenu u neposrednoj blizini kanjona potoka Banina i višestoljetnih nasada pitomog kestena - maruna obuhvaćenih ekološkom mrežom (HR2000640) te uz samu granicu Parka prirode Učka. Predlažemo da radni tim – izrađivači Studije utvrde što kvalitetnije mjere koje bi trebale umanjiti evidentan nepovoljan utjecaj planiranog zahvata na cjelokupan prostor.

Vezano uz sva golf igrališta, pa tako i golf igralište Dobreč, dodane su sljedeće mjere zaštite biološke raznolikosti:

- 33. Planirati golf igrališta na način da u najmanjoj mogućoj mjeri utječe na prostor planirane izgradnje i kakvoću okoliša: mijenja postojeći sastav zemljišta, hidrološke i hidrogeološke prilike i autohtone životne zajednice na lokalitetu.*
- 34. U najmanjoj mogućoj mjeri upotrebljavati sredstva za zaštitu travnatih površina (herbicida, fungicida, insekticida i mineralnih gnojiva).*
- 35. Utvrditi i upotrijebiti sastav biološkog materijala (različite vrste trava, grmolikog bilja te drveća) koji je kompatibilan lokalnim vrstama, a unesene se vrste moraju prostorno ograničiti i održavati pojačanim režimima održavanja.*

OPĆINSKO VIJEĆA OPĆINE KOSTRENA, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO POŠTOM 17. RUJNA 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 2170/07-12-78)

MIŠLJENJE

Stratešku studiju procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko goranske županije izrađene od strane društva „DVOKUT ECRO“ d.o.o. Zagreb, potrebno je vratiti naručitelju i izrađivaču na doradu, kako bi se ista uskladila s primjedbama kako slijedi:

I. Opće primjedbe:

1. Kroz cjelokupni dokument moguće je utvrditi veći broj štamparskih grešaka, koje dovode do nemogućnosti jasnog čitanja i interpretacije dostavljenih podataka.
2. Samojoj Studiji nedostaje tematska cjelina o samoj metodologiji, nedostaju jasni kriteriji vrednovanje pojedinih utjecaja, i analogno tome nedostaje i poveznica između sastavnica okoliša i potencijalnog utjecaja na okoliš.
3. U Studiji nije jasno ocijenjen kapacitet samog prostora, te mogućnost daljnjeg opterećenja samog prostora, a što predstavlja vrlo bitnu točku. Tamo gdje je to i učinjeno, nije napravljena komparativna pregledna situacija o mogućim razvojnim kapacitetima prostora.
4. Pomorski akcidenti zbog povećanja kapaciteta, ulazaka i izlazaka brodova, manevara brodova, nisu obrađeni. Ako već ne postoji cjelovita slika o količini brodova koji se planiranju, potrebno je barem usporednim sustavom i predviđanjem, napraviti tablični dijagram potencijalnih pomorskih akcidenata, uzevši u obzir skučenost akvatorija Kvarnera.
5. Utjecaj balastnih voda nije na ispravan način razmatran, te posljedice ispuštanja balastnih voda nisu kao takve niti pravilno određene.
6. Koridori pruga nisu jasno obrađeni. Da li se obrađuju kote 200, 300, što je sa prugom prema Otoku Krku, kako je zamišljena potpuna degradacija svih sastavnica okoliša na sjevernom dijelu Otoka, poštujući tehničke normative prilikom gradnje pruge. Dozvoljeni nagib kod mješovite pruge (putnički/teretni) je 25 promila, a kod pruge teretnog prometa isključivo 23 promila. Nameće se činjenica da izrađivač ove parametre nije uzeo u obzir.
7. Uvažiti činjenicu da nema izgradnje i implementacije novih proizvodnih pogona istovrsnog ili sličnog karaktera na području na kojem je narušena kakvoća zraka. Iz navedene činjenice, a posebno apostrofirajući situaciju u Općini Kostrena potrebno je egzaktno utvrditi postojeću kakvoću zraka i shodno tome utvrditi i daljnji razvoj, odnosno modernizaciju.
8. Strateška studija definitivno mora sadržavati ili kao posebni ili kao integralni dio i Glavnu ocjenu na ekološku mrežu.
9. Utjecaj vjetroelektrana, solarnih elektrana nije dovoljno jasno razrađen, kao niti njihov utjecaj na okoliš. Činjenica je da pri spomenu navedenih imenica, više nitko ne govori o "ekološkoj energiji", već samo o "alternativnim ili obnovljivim" izvorima energije. U stručnoj literaturi to je već obrađeno. A i empirijski se već zna koji su negativni utjecaji na okoliš vjetroelektrana i solarnih elektrana.
10. Posebno poglavlje je problem golf terena i novih/planiranih luka nautičkog turizma, gdje nije do kraja jasno obrazloženo kakav će utjecaj navedeni objekti imati na nekonzumiranom prostoru, ali i na konzumiranom, odnosno uklapanje u postojeće sustave koji egzistiraju.

Ad. 1. Cjelokupni dokument je provjeren i ispravljene su štamparske greške.

Ad. 2., Ad. 3. i Ad. 4. Kompletna studija je revidirana. Tablica E.2.1.-1. Sažeti pregled mogućih utjecaja Prostornog plana na okoliš s ocjenom značaja utjecaja u poglavlju E.2.1. PREGLED MOGUĆIH UTJECAJA PROSTORNOG P'LANA NA OKOLIŠ zamijenjena je novom tablicom E.2.1.-1 Pregledna tablica pokretača, pritisaka, stanja i utjecaja na dijelove okoliša zahvata planiranih Prostornim planom Primorsko-goranske županije. Odabrani način bodovanja sada je detaljno objašnjen u Napomeni nakon tablice E.2.1.-1 Pregledna tablica pokretača, pritisaka, stanja i utjecaja na dijelove okoliša zahvata planiranih Prostornim planom Primorsko-goranske županije.

Ad. 5. U Tekstu studije obrađen je utjecaj na more budućih zahvata te su obrađeni potencijalni problemi navedeni u primjedbi. U tekst Strateške studije su ubačeni najnoviji dostupni podaci za balastne vode i za kakvoću mora. U odnosu na dosadašnji promet, predviđeno povećanje pomorskog prometa neće utjecati na povećano onečišćenje mora. U Poglavlju D.1. navedene su

dodatne strože mjere zaštite mora koje sprječavaju novo onečišćenja mora također su stavljene stroge mjere koje sprječavaju daljnje onečišćenje mora, pogotovo balastnim vodama.

Ad. 6. Izrađivač Strateške studije nažalost nije u mogućnosti uključiti alternative predmetnih zahvata u zahvate Strateške studije (naime, predmetni zahvati nisu razrađeni/nisu predviđeni za razradu u ulaznim popratnim (grafičkim (georeferenciranim) i tekstualnim) materijalima vezanim uz Prostorni plan Primorsko-goranske županije, koju su bili osnova za izradu Strateške studije).

Ad. 7. U Poglavlju D.1. navedene su dodatne mjere zaštite zraka.

Ad. 8. Strateška studija sadrži kao integralni dio Glavnu ocjenu na ekološku mrežu – poglavlje C.6. GLAVNA COJENA PRIHVATLJIVOSTI PROSTORNOG PLANA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA EKOLOŠKU MREŽU

Ad. 9. Utjecaj vjetroelektrana i sunčanih elektrana razrađen je dovoljno na razini „strateške procjene“. Na osnovi pretpostavljenih utjecaja dane su odgovarajuće mjere zaštite (smjernice) o čemu se sve mora voditi računa kod izgradnje takvih objekata.

Ad. 10. Utjecaj golf terena obrađen je na isti način kao i svi ostali zahvati, s detaljnim opisom postojećeg prostora i također su dane odgovarajuće mjere zaštite (smjernice) o čemu se sve mora voditi računa kod izgradnje takvih objekata. Način uklapanje u postojeće sustave bit će definiran prilikom izrade daljnje dokumentacije.

Napomena:

Slične primjedbe na Stratešku studiju bila su od Općine Kostrena i pojedinih članova Povjerenstva, pa je većina ovih primjedbi već uvažena tijekom postupka procjene strateške studije.

II. Primjedbe vezane za područje Općine Kostrena

1. Poglavlje B.3.1. Zrak

Izrađivač u ovom poglavlju indirektno brani povećane koncentracije H₂S gdje je TV=8,2 µg/m³, u odnosu na Kaliforniju, no u isto vrijeme ne spominje da prema sadašnjoj zakonskoj regulativi za granične vrijednosti lebdećih čestica postoji samo mjerenje PM₁₀, a u zakonodavstvu EU regulirano je mjerenje PM₁₀ i PM_{2,5} (koje ima znatno moguće štetne efekte). Usporedba sa Kalifornijom je potpuno deplasirana, jer isto tako mogla se povući korelacija i sa Mexico City-jem, gdje bi koncentracije SO₂ bile sigurno puno izraženije. Smatramo da je potrebno ukoliko se već radi komparacija sustava, akceptirati situaciju sa rafinerijom u Szalombati, koja ima istu tehnologiju i u kojoj se već primjenjuje tehnologija koja je planirana za drugu fazu modernizacije INA Rafinerije Urinj. Ta rafinerija i njen utjecaj na mikrolokaciju u kojoj se nalazi trebala bi biti benchmark ili pandan onome što se želi postići u rafineriji na Urinju.

2. Poglavlje B.3.9. Buka

Konstatacija da u Kostreni postoji «povremeno» (često) prekoračenje buke i za 15 dB u noćnom periodu, te da su unatoč štetnom efektu prekomjerne buke, aktivnosti sanacije tih izvora buke su prespore (ne odvijaju se prema planu). Taj navedeni problem zbog kojega je kvaliteta života stanovnika koji su izloženi istome u depresiji, «mora» se hitno riješiti i zbog planiranih budućih razvojnih aktivnosti.

Iz gornjeg teksta moguće je izvući zaključak da izrađivač nije akceptirao da je buka jedan od najneuralgičnijih problema na području Općine Kostrena. Ovoj stavci, smatramo da treba dati puno veću pozornost.

3. Poglavlje C.1.1. Zrak

U tablici na stranama 140-141 navedeno je kod Luke za prekrcaj petrolkoka Bakar/Kostrena da predmetni zahvat «nije značajan» kao nivo vrednovanja utjecaja. Sama postavka da je vrednovanje podijeljeno samo na značajan i nije značajan je besmislena, ukoliko nema međustavki, odnosno šire podjele.

Nadalje, tvrditi da je luka za prekrcaj petrolkoka neznačajan utjecaj na okoliš, je u najmanju ruku podcjenjivanje struke, znanja, ali i svih žitelja koji će tim neznačajnim utjecajem biti pogođeni.

Pored previše pojednostavljenog ocjenjivanja (ipak je ovo Strateška studija), nije prepoznat niti sinergijski efekt svih drugih industrija i industrijskih aktivnosti o navedenom području. (Luka za rasuti teret Bakar, Rafinerija nafte Urinj i dr.)

Nadalje, kako se radi o utovaru krutina za pretpostaviti je da će i emisije lebdećih čestica biti povećane u području tih aktivnosti, te je trebalo obraditi efekt utjecaja PM₁₀ i PM_{2,5}.

Str. 143 Tablica –Elektroenergetska postrojenja

RNR Pogon Urinj- vrednovanje utjecaja «može biti značajan», potrebno je preformulirati u izrazito značajan. Navedeno obrazloženje o razlozima štetnih emisija trebalo je pojačati i sa iskustvima EU kod sličnih industrijskih sustava, gdje nije moguće da se na veliki broj točkastih (fugitivnih) izvora obavlja emisija štetnih plinova, već se uvijek provodi i LDAR postupak i koncentriranje/sabiranje plinova u zajedničke izvore.

4. Poglavlje C.1.3. Utjecaj na more

Str. 161 Pomorski promet će se novim aktivnostima dovesti do pojačane emisije balastnih voda, te nije prihvatljiva ocjena da utjecaj «nije značajan». Treba svakako dati ozbiljniju ocjenu, a naročito sa stanovišta da je kvarnerski zaljev malen i plitak, u kojem završava više od 50 % balastnih voda koje se ispuštaju u hrvatskim teritorijalnim vodama. Pojavnost alohtonih oblika života koji mogu ugroziti domicilnu floru i faunu traži da se na svakom mjestu snažno upozori na opasnost koja prijete od navedenog

utjecaja na okoliš, te da se aktivira mehanizam koji će tu potencijalnu opasnost ublažiti.

5. Poglavlje C.1.9. Utjecaj na naselja i stanovništvo

Str. 273. Gospodarske zone

Vrednovanje utjecaja je vrlo blago ocjenjeno jer nije valorizirano sinergijsko djelovanje svih učesnika. U Općini Kostrena trebalo je sadašnjim utjecajima industrije pridodati i utjecaj novih aktivnosti npr. prekrcaj petrolkoka i sl. što bi u konačnici zasigurno rezultiralo «značajnim negativnim utjecajem».

6. Poglavlje Str. 278. Promet – pomorski promet

Povezujući se na prethodnu primjedbu na Stratešku studiju, nije prihvatljiva ocjena «nije značajan» za toliko znatno povećanje obima pomorsko-transportnih aktivnosti. Niti jednom riječju nije prepoznat mogući pomorski akcident, niti jedna simulacija količine plovni objekta na tako malom prostoru, niti jedna rečenica o samom utjecaju takih plovni objekata kao primarnih sustava u akvatoriju Kvarnera.

7. Poglavlje

D Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša

Zaštita zraka

Potrebno je navesti sve moguće aktivnosti kao buduća obveza vlasnicima industrijskih postrojenja da prilikom planiranja novih investicija, da i postojeće objekte prilagode važećim regulativama EU.

Također, novim istraživanjima utvrđen je prilično velik negativni stupanj / učinak bio goriva čija upotreba rezultira značajnijim negativnim utjecajima po okoliš nego naftni derivati, kao i njegovo štetno negativno djelovanje na tlo (intenzivna mono proizvodnja).

8. Poglavlje

Str. 306. Mjere zaštite naselja i stanovništva

Štetno djelovanje industrijske proizvodnje na okoliš i prisutno stanovništvo, potrebno je sukladno direktivama EU staviti u kontekst uzajamnog tolerantnog odnosa. Ako je postojeća industrija prisutna sa negativnim učinkom na okoliš, a trošak sanacije je izvan ekonomske opravdanosti, potrebno je upotrijebiti sve moguće alate kako bi se postiglo odgovarajuće stanje i zadovoljenje primarnih potreba svih zainteresiranih sudionika (bukobrani, tampon zone, otkup prostora itd.).

9. Poglavlje

Mjere gospodarenja otpadom

Sukladno zakonskoj regulativi, potrebno je intenzivirati praćenje nastanka i zbrinjavanja otpada a naročito industrijskog (opasnog i neopasnog).

Potrebno je favorizirati eliminaciju divljih odlagališta sa posebnim osvrtom da određene aktivnosti ne pogoršaju stanje koje je trenutno prisutno.

Primjer Sovjak.

Otpad koji se nalazi u podmorju (bakarski zaljev, ali i akvatorij ispred RNR pogon Urinj) potrebno je zbrinuti prije ikakve nove valorizacije postojećeg akvatorija i pripadajućeg kopnenog dijela.

i dalje ostaje otvoren problem postupanja sa građevinskim otpadom.

Zašto i po kojem Zakonu ili Pravilniku CZGO Mariščina ne radi Objedinjene uvjete zaštite okoliša? Da li to znači da ona ne mora biti sukladna EU normama?

10. Poglavlje

E.2. Pregled mogućih utjecaja prostornog plana i mjera zaštite okoliša

Str. 332. Mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja smanjenja, ublažavanja i kompenzacije nepovoljnog utjecaja provedbe programa na okoliš

-Mjere zaštite zraka

Zašto se u navedenom dokumentu spominje samo RNR Pogon Urinj? Zar u cijeloj županiji ne postoji niti jedan drugi privredni subjekt koji može imati štetan utjecaj na okoliš (zrak). Termoelektrana?

- Mjere zaštite mora

Sukladno regulativi EU treba pristupiti rješavanju obrade otpadnih voda tehnološkim rješenjima koja omogućuju najmanji mogući štetni učinak (BAT, BREF, NRT). Po potrebi treba centralizirati sustave obrade ili uvesti kaskadno pročišćavanje (shodno opterećenju, veći broj sustava).

Balastnim vodama dati maksimalnu ozbiljnost zbog mogućeg izrazito štetnog učinka (turizam, ribarstvo i sl.)

III. Završna ocjena:

Stratešku studiju koja nam je dana na preliminarnu ocjenu, a koju je izradila ovlaštena tvrtka sa višegodišnjim iskustvom, trebalo je pored statističkog pristupa obogatiti i sa malo više detalja struke i opaskama reagirati na materiju koja se obrađuje, povezujući je sa novim saznanjima iz zaštite okoliša i prirode.

Navedeni dokument niti jednom svojom točkom nije dodirnuo presjek situacije u vremenu, ne postoji niti jedna vremenska korelacija sa pojedinim segmentom utjecaja na okoliš.

Navedeni dokument većim dijelom nije proveo nikakav dokazni ili pak argumentirani segment, već se sve temelji na dubokim pretpostavkama koje ničim nisu utemeljene, a pogotovo ne strukom.

Cjelokupni dokument bi trebao imati duh holističkog pristupa a navedenog pristupa nema niti u jednom segmentu.

Ove primjedbe identične su primjedbama koje je g. Miroslav Uljan (kao član Povjerenstva za stratešku procjenu) iznio na sjednicama Povjerenstva za stratešku procjenu i na njih je već odgovoreno u sklopu davanja odgovora na sve primjedbe pojedinih članova Povjerenstva.

OPĆINA VIŠKOVO, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO E-MAILOM 14.RUJNA 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 2170/09-12-88)

U privitku vam dostavljamo prijedlog i primjedbe o strateškoj studiji procjene utjecaja Prostornog plana PGŽ na okoliš i Primjedbe i prijedloge na Prijedlog Prostornog plana PGŽ.

U postupku Javne rasprave o prijedlogu Strateške studije o procjeni utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko-goranske županije dajem slijedeći :

PRIJEDLOG

Ne prihvaća se Strateške studije procjeni utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Izrađivač Strateške procjene ne prihvaća prijedlog da se ne prihvaća Strateška studija o procjenu utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko-goranske županije, iz razloga što nije obrađena lokacija ŽCGO Marišćina. Naime, svi zahvati za koje je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš i za koje su ishođene već potrebne dozvole gledaju se kao postojeći i nije obrađen Strateškom studijom (osim kumulativnog utjecaja s nekim drugim zahvatom). Prema našim saznanjima za ŽCGO Marišćina ishođene su sve dozvole (Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, lokacijska dozvola, načelna dozvola MZOPUG i 4 građevinske dozvole).

UPRAVNI ODJEL ZA OBRAZOVANJE, KULTURU I ŠPORT, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO POŠTOM 18.RUJMA 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 2170/1-12-93)

Dopisom od 18. srpnja ove godine (KLASA: 351-01/10-01/4, URBROJ: 2170/1-03-08/6-12-58) obavijestili ste nas da Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije na temelju članka 56. i članka 59. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) provodi postupak Strateške procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš. Nastavno navodite da je temeljem članka 15. stavka 1. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08) i članka 86. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) pročelnica UO za graditeljstvo i zaštitu okoliša donijela Odluku o upućivanju Strateške studije procjene utjecaja Prostornog plana PGŽ na okoliš (nadalje: Strateška studija) i Prijedloga prostornog plana PGŽ (nadalje: Prijedlog Plana) na javnu raspravu.

Ujedno ste zatražili da Vam dostavimo mišljenje o Strateškoj studiji, sukladno članku 15. stavku 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08).

Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport može dati mišljenje samo na dio Studije koji se odnosi na kulturnu baštinu, sukladno svom djelokrugu rada.

Smatramo da je Strateška studija dala sveobuhvatan prikaz stanja, pokretača, pritisaka i utjecaja, s vrednovanjem istih.

Studijom su navedeni registrirani lokaliteti nepokretne kulturne baštine koji se nalaze u obuhvatu planiranih zahvata u prostoru, a zaštita je korektno utvrđena mjerama 18 i 55.

Ipak, s obzirom na osjetljivost sadržaja na koje se mjere odnose i mogućih nepopravljivih posljedica nedostatne i/ili nekvalitetne zaštite, trebalo bi planirati i druge mjere, ako već ne u ovoj Strateškoj studiji onda u kasnijoj fazi razrade.

Naročito želimo naglasiti nužnost zaštite i monitoringa objekata kulturne baštine pri eksploataciji novih infrastrukturnih objekata, a ne samo u fazi pripreme planiranih zahvata u prostoru.

Strateška studija dala je okvirne smjernice o čemu se sve mora voditi računa kod pojedinih strateških objekata, između ostalog i s aspekta zaštite kulturne baštine. Eventualno druge

(dodatne) mjere zaštite kulturne baštine za pojedine zahvate bit će određene kod daljnje izrade projektne dokumentacije za pojedine zahvate.

GDIN. JAKŠA JURADA, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO E-MAILOM 17. RUJNA 2012. (KLASA:351-03/10-01/4, URBROJ: 15-12-90)

U otvorenom roku podnosim primjedbe i prijedloge na Stratešku studiju procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-Goranske županije na okoliš.

U Strateškoj studiji procjene utjecaja prijedlog plana PGŽ na okoliš nisam našao rješenja za građevine i djelatnosti koje se u njima obavljaju, koje su zatečene u prostoru, a protivne su važećoj kao i predloženoj prostorno planskoj dokumentaciji. Kako će se postupati sa tim građevinama i rekonstrukcijama istih.

Naime razlog mog očitovanja je zatečena situacija na području općine Matulji, gdje u srcu stambene zone, namijenjene za individualnu stambenu izgradnju nalazi KLAONICA. Takvom objektu/djelatnosti nije mjesto u zoni namijenjenoj za individualnu stambenu izgradnju dok industrijska zona u Matuljima zjapi prazna. Navedeno predstavlja grubo kršenje ekoloških normi primjerenih stambenom naselju, jer su stanovnici tog područja (Put Luskinu) svakodnevno izloženi smrardu zbog klaoničkog otpada i buci.

Do navedene klaonice svakodnevno se po nerazvrstanoj cesti sa maksimalnim ograničenjem od 3,5 tone odvija transport stoke i klaoničkog otpada sa kamionima koji višestruko premašuju dopušteno opterećenje ceste.

Slijedom iznesenog, kao i činjenici da će jedinice lokalne samouprave biti dužne uskladiti se sa županijskim planom, molimo da se o navedenom vodi računa.

Također da se utvrde primjereni rokovi u kojima će se takvi objekti/djelatnosti uskladiti sa prostorno-planskom dokumentacijom i preseliti u adekvatnu zonu.

Napominjem da je primorsko goranska županija jedina županija u Hrvatskoj u kojoj se klaonica nalazi u stambenom naselju, a sa 1.7.2013, kada Hrvatska postaje članica Europske unije, PGŽ bi mogla postati jedina regija u Europi u kojoj je to moguće.

Strateška studija dala je okvirne smjernice o čemu se sve mora voditi računa kod pojedinih strateških objekata, što jedna klaonica zasigurno nije. Također, svi postojeći zahvati za koje je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš i za koje su ishođene već potrebne dozvole gledaju se kao postojeći i nisu obrađeni Strateškom studijom (osim kumulativnog utjecaja s nekim drugim zahvatom). Postupak izdavanja dozvola za pojedini postojeći objekt u domeni je drugih institucija kao i usklađenje (legalnost) pojedinih objekata. Samo postupanje (kontrola pojedinog gospodarskog subjekta) u svezi zaštite okoliša u domeni je inspekcije zaštite okoliša.

MINISTARSTVO KULTURE, UPRAVA ZA ZAŠTITU I OČUVANJE KULTURNIH DOBARA, KONZERVATORSKI ODJEL U RIJECI, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO POŠTOM 19. RUJNA 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 532-12-94)

Temeljem dostavljenog zahtjeva za izdavanjem mišljenja o Strateškoj studiji procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš iz lipnja 2012. izrađenoj od strane poduzeća „DVOKUT ECRO“ d.o.o. iz Zagreba, Trnjanska 37 dajemo slijedeće konzervatorsko mišljenje:

Tijekom postupka izrade i donošenja Strateške studije očitovali smo se mišljenjem KLASA: 612-08/11-10/0276, URBROJ: 532-04-14/1-11-3 od 19.09.2011., te uz isto dostavili popis registriranih kulturnih dobara na prostoru Primorsko-goranske županije sa stanjem na dan 30.06.2011.

Strateška studija je detaljno, pregledno i vrlo kvalitetno izrađena, međutim u dijelovima koji se odnose na kulturnu baštinu nije potpuna, te su podaci u tablicama djelomično netočni i nepotpuni, pa samim time i utjecaji i mjere nedostatne stoga je potrebna njezina dorada i korekcija. Od prve verzije Strateške studije iz travnja 2012. uvažene su primjedbe člana Povjerenstva imenovanog od strane Ministarstva kulture te je popis kulturnih dobara u poglavlju B.1.1.9. Kulturna baština (str. 66-96) usuglašen s dostavljenim popisom registriranih kulturnih dobara i zakonskom regulativom. Evidentirana kulturna dobra se ne navode u predmetnom poglavlju te smatramo da je Strateška studija u tom dijelu nepotpuna. Evidentirana kulturna dobra većim dijelom su od lokalnog značaja i nužna su za cjelovitost Strateške studije procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš, budući da njihovo nenavodenje daje krivu percepciju u ostalim ključnim poglavljima kao npr. Utjecajima na kulturnu baštinu i Mjerama zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša. Nadalje u Strateškoj studiji od lipnja 2012. tekstualni dio u gore navedenom poglavlju nije izmijenjen i dopunjen, već je u potpunosti ostao isti kao i u verziji od travnja 2012.

U poglavlju C. 10. Utjecaj na kulturnu baštinu dodana je tabela za planirana Golf igrališta međutim ne navode se u pripadajućim tabelama evidentirana kulturna dobra (npr. u Rudinama i Ustrinama – karakteristični suhozidna gradnja, arheološki lokaliteti, kulturni krajolici i sl.). Također, u istom poglavlju nisu dodane tabele za ostale vrlo važne infrastrukturne radove kao npr. izgradnja dalekovoda na Cresu, luke nautičkog turizma, i sl. kao i opisi mogućih utjecaja, a navode se u tekstualnom i/ili kartografskom dijelu Strateške studije i Prijedlogu Prostornog plana Primorsko-goranske županije. Također, za brzu cestu D105 Lopar-Rab-Mišnjak na otoku Rabu (str. 335-336) tabelarni prikaz je izmijenjen, te umjesto da se navеду nedostajuća evidentirana kulturna dobra, uklonjena su i ona koja su se u tabelama nalazila u verziji od travnja 2012., stoga je u potpunosti dan kriv opis mogućih utjecaja i vrednovanje. Primjedbe dane za SUNCANE ELEKTRANE, PROMET, SPORTSKI CENTAR GROBNIK također nisu uvažene, te nedostaje cijeli niz evidentiranih kulturnih dobara.

Vežano uz poglavlje D. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA, Mjere zaštite kulturne baštine (str. 355) kao i E.2.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA UKLJUČUJUĆI MJERE SPREČAVANJA, SMANJENJA, UBLAŽAVANJA I KOMPENZACIJE NEPOVOLJNIH UTJECAJA PROVEDBE PROGRAMA NA OKOLIŠ, Mjere zaštite kulturne baštine (str. 412) ostale su u potpunosti iste kao i u verziji iz travnja 2012. stoga su i dalje nepotpune.

U poglavlju H. POPIS PROPISA, točka 10. KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA nije dodan broj NN 25/12 iza Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara odnosno broja 61/11.

Napominjemo da cjelovitu verziju Strateške studije nije moguće vidjeti na internetu već samo skraćenu verziju odnosno Netehnički sažetak koji nije dostatan da bi se mogao u potpunosti sagledati i ocijeniti, te smatramo da je cjelovita studija trebala biti dostavljena u digitalnom obliku nadležnim upravnim tijelima.

Zaključno, stratešku studiju obavezno je što prije dopuniti i korigirati prije usvajanja i upućivanja na suglasnost nadležnom Ministarstvu.

U Strateškoj studiji koristili su se podaci i kategorije prema popisu iz Registra kulturnih dobara koji je objavljen na web stranici Ministarstva kulture (<http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6212>). Nakon druge sjednice povjerenstva dostavljen nam je novi materijal od strane Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije. Na temelju tog novog materijala u Strateškoj studiji napravljena je nova tipologija, kao i kategorije zaštite. Popis kulturnih dobara u dostavljenom materijalu u određenoj mjeri odstupa od popisa iz Registra kulturnih dobara, te je u suradnji s Konzervatorskim odjelom u Rijeci dogovoreno da se kao važeći popis koristi novo dostavljeni materijal. Materijal koji se koristi u ispravljenoj verziji sadrži samo registrirana nepokretna kulturna dobra, a ne i evidentirana koja stoga nisu ni obrađivana u studiji.

MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO POŠTOM 1. LISTOPADA 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 525-12-110)

Vašim dopisom naprijed navedene klase i broja, koji smo zaprimili 25. srpnja 2012., zatražili ste mišljenje na Stratešku studiju procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije dostavlja mišljenje i primjedbe kako slijedi:

U tekstu netehničkog sažetka Strateške studije procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš, predlažemo umjesto izraza „racionalno korištenje prirodnih izvora“ koristiti izraz „održivo korištenje prirodnih dobara“ jer su prirodna dobra sastavnice prirode koje čovjek koristi u gospodarske svrhe, a mogu biti neobnovljiva (mineralne sirovine) i obnovljiva (biološka dobra, voda, obnovljivo tlo).

Na trećoj stranici netehničkog sažetka Strateške studije procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš nejasan je cijeli predzadnji pasus, pogotovo pojam „Prostorni plan Primorsko-goranske županije na okoliš“, zatim „Prostorni plan Primorsko-goranske županije – Nacrt prijedloga plana“, što bi trebalo preformulirati. Osim toga, u navedenom dijelu teksta spominje se kako će određeni zahvati biti definirani pojedinim sektorskim studijama u kasnijim fazama izrade Prostornog plana Primorsko-goranske županije. Predlažemo tekst nadopuniti opisom na koji način su ti zahvati/djelatnosti uključeni u sadašnju analizu utjecaja koja je dana kasnije u tekstu, tako da bi se izbjegli nesporazumi.

U dalje, na stranici 5 netehničkog sažetka Strateške studije procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš navode se kriteriji korišteni za odabir uzorka, odnosno, reprezentativnih vrijednosti utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na pojedine dijelove okoliša, a u tablici E.2.1.-1 dan je pregled pokretača, stanja i utjecaja na dijelove okoliša projekata (zahvata) planiranih Prostornim planom Primorsko-goranske županije. Čitanjem teksta studije, kao i Pregledom navedene tablice, nije jasno kako se došlo do opisa trenutnog stanja za svaki pojedini planirani zahvat, odnosno je li provedeno istraživanje na lokaciji planiranog zahvata ili su korištene postojeće dostupne informacije, što bi također bila vrijedna nadopuna.

S poštovanjem,

Termin „racionalno korištenje prirodnih izvora“ uzet je kao termin iz Prostornog plana. Gdje je god to bilo moguće termin „racionalno korištenje prirodnih izvora“ promijenjen je u „održivo korištenje prirodnih dobara“. Za zahvate definirano Strateškom studijom nisu provedena istraživanja za potrebe Studije već su iskorišteni svi postojeći dostupni podaci, koji su skraćeno prikazani u predmetnoj tablici.

JOSIP JELAČA, NATALIJA SLADIĆ JELAČA I DANICA SLADIĆ IZ HRELJINA, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO POŠTOM 14. RUJNA 2012. (KLASA: 350-02/09-03/2, URBROJ: 324-12-578)

PRIMJEDBA na

1. Prijedlog PPPGŽ - AUTOCESTA – DIONICA "MALI SVIB – KRIŽIŠĆE"
2. Stratešku studiju procjene utjecaja PPPGŽ na okoliš

1. Prijedlog PPPGŽ

U prijedlogu PPPGŽ planirana je i autocesta – dionica Mali Svib – Križišće koja u dijelu tunelom prolazi kroz naselje Hreljin – Grad Bakar i to kroz izgrađeno građevinsko područje (planirano PP grada Bakra oznake NA 71-3.) na način da isto dijeli na dva dijela. U članku 127. tablici 18 Prijedloga Odredbi za provođenje propisana je obveza utvrđivanja koridora od 200 m.

Planiranjem koridora zaustavlja se sva aktivnost u prostoru izgrađenog građevinskog područja-dijela naselja Hreljin i to na dugi niz godina.

Primjedbe:

- Planiranje predmetne trase je u suprotnosti s Odlukom o izradi PPPGŽ gdje se u članku 2. navodi da se izrada i donošenje PPPGŽ temelji na Zakonu o prostornom uređenju i gradnji a u skladu sa Strategijom prostornog uređenja RH i Programom prostornog uređenja RH.

U navedenim dokumentima nije planirana predmetna dionica autoceste.

- Planiranje predmetne trase je u suprotnosti i sa Strateškim planom Ministarstva pomorstva prometa i infrastrukture za razdoblje 2013-2015.
- Nema dokumenta kojim se dokazuje ekonomska opravdanost i procjena utjecaja na okoliš, te na koji način je utvrđena opterećenost prostora te utvrđeni prihvatljivi (nosivi) kapaciteti prostora obzirom da je i rubno naselje Hreljin opterećeno izgradnjom brze ceste Rijeka – Sv. Kuzam i planiranom željezničkom prugom Krasica – Krk.

Prijedlozi :

1. dopuna članka 127. Odluke za provođenje
Iza tablice br. 18. dodati:

" Širina postojećih i planiranih Infrastrukturnih koridora iznad tunela u izgrađenim građevinskim područjima naselja određuju se prema posebnim propisima, odredbama ovog Plana i prema posebnim uvjetima nadležnih upravnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima, ovisno o vrsti infrastrukturnog sustava.

Napomena: U telefonskim razgovorima s nadležnim osobama Vašeg Zavoda rečeno nam je da se takve odredbe propisuju u PPU općina ili gradova. Postavljamo pitanje na koji način će se to propisati kada je u članku 127 navedena obveza infrastrukturnog koridora za autoceste od 200 m. Sličnu odredbu kao što je i naš prijedlog sadrži i PP Zagrebačke županije. Također nije jasno da se ovim prijedlogom plana propisuje veličina pomoćnih i poljoprivrednih građevina a da se istovremeno zaustavlja sva prostorna aktivnost u izgrađenom građevinskom području.

2. Preispitati Idejno rješenje polaganja trase izrađeno od strane Rijekaprojekta d.o.o. s mogućnošću pomicanja dijela trase izvan izgrađenog dijela građevinskog područja Hreljin. Prema saznanjima isto je izrađeno na starim katastarskim podlogama u kojima nisu bili ucrtani već izgrađeni stambeni objekti.

2.Strateška studija procjene utjecaja PPPGŽ na okoliš

U Strateškoj studiji procjene utjecaja PPPGŽ na okoliš nema ocjene za dionicu autoceste Mali Svib – Križišće.

Navodi se samo autocesta A7 – Permani – Grobničko polje (Konj) i to sjeverna i južna varijanta.

Izrađivač Strateške studije nažalost nije u mogućnosti uključiti predmetnu dionicu u zahvate Strateške studije (naime, dijelovi predmetnog zahvata - autoceste nisu razrađeni/nisu predviđeni za razradu u ulaznim popratnim (grafičkim (georeferenciranim) i tekstualnim) materijalima vezanim uz Prostorni plan Primorsko-goranske županije, koju su bili osnova za izradu Strateške studije).

GRAD BAKAR, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO POŠTOM 18. RUJNA 2012. (KLASA: 350-02/09-03/2, URBROJ: 2170/02-12-630)

II - U STRATEŠKOJ STUDIJU PROCJENE UTJECAJA PROSTORNOG PLANA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE NA OKOLIŠ predlažemo sljedeće izmjene i dopune:

1. Na str.4., u drugom odlomku iza Grada Rijeke dodati i Grad Bakar, a sve vezano na utjecaj zahvata u prostoru na cjelokupnom području.
2. Na str. 28. u dijelu koji se odnosi na Luku za prekrcaj petrolkoka izbrisati „Bakar i Bakarski zaljev“, a dalje koristiti naprijed navedenu povoljniju „varijantu 2“ koja se odnosi na lokaciju Urinj.
3. U Luci za rasuti teret u Bakru brisati: „Terminal za žitarice“. Naime, prema izjavi ravnatelja Lučke uprave na sastanku održanom 13. rujna 2012. godine s predstavnicima Grada Bakra, Lučka uprava Rijeka u svojim planovima nema na navedenoj lokaciji predviđen terminal za žitarice koji bi dodatno utjecao na zdravlje ljudi i okoliš, a kako je to ranije navedeno.
4. Na str. 41. iz naprijed navedenih razloga brisati točku 16. koja se odnosi na terminal za rasuti teret – žitarice.

Ad. 1. U predmetnoj rečenici iza Grada Rijeke dodan je Grad Bakar.

Ad. 2. Za luku za prekrcaj petrolkoka se ne može izbrisati Bakarski zaljev jer označava područje varijante 1.

Ad. 3. Terminal za žitarice je izbačen iz opisa aktivnosti u luci za rasuti teret u Bakru.

Ad. 4. U skladu s prethodnom točkom mjera br. 16. je izmijenjena i sada glasi:

16. Terminal za rasuti teret u luci Bakar opremiti najboljom tehnikom za "besprašni" utovar/istovar.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VIŠKOVO, NEZAVISNA OPĆINSKA LISTA, NOSITELJ KSENIJA ŽAUHAR, ZAPRIMLJENI POŠTOM 18.RUJNA 2012. (KLASA: 350-02/09-03/2, URBROJ: 12-12-628)

Temeljem OBJAVE Javne rasprave o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko-goranske županij, Nezavisna općinska lista nositelja Ksenije Žauhar, Vijeće Mjesnog odbora Marčelji i Ogranak «Eko Kvarner» HALUBJE- Krizni Eko Stožer Marišćina izvršili su javni uvid u Stratešku studiju te podnose sljedeće primjedbe i prijedloge:

1. Strateška studija procjene utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko-goranske županije nije prihvatljiva.

Obrazloženje:

Strateška studija procjene utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko-goranske županije stavljena na Javnu raspravu ne sadrži procjenu utjecaja na okoliš ŽCGO Marišćina pod napomenom da svi zahvati za koje je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš i za koje su ishodovane već potrebne dozvole gledaju kao postojeći i nisu obrađeni u strateškoj studiji.

Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajniji utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom plana ili programa. Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvatanju plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnijih utjecaja koje bi plan i program svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Konačna studija utjecaja na okoliš za lokaciju Marišćina potpuno je neprihvatljiva jer se temelji na nedovoljno istraženim parametrima za procjenu mogućeg utjecaja deponija na okoliš, a s obzirom da se u Prijedlogu novog Prostornog plana PGŽ u sklopu ŽCGO Marišćina uvodi odlaganje novih, a k tome još i opasnih kategorija otpada, kao što su odlaganje metanogene frakcije komunalnog otpada, privremeno skladištenje opasne komponente komunalnog otpada iz domaćinstva, odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest čiji utjecaji nisu obrađeni niti u Konačnoj studiji utjecaja na okoliš, a niti sada u Strateškoj studiji. Protiv takve Strateške studije i Općinsko vijeće Općine Viškovo donijelo je Odluku na sjednici Općinskog vijeća od 10. rujna 2012. godine.

Stoga Strateška studija u kojoj nisu obrađeni bitni, novi i opasni elementi zahvata u prostoru u sklopu ŽCGO Marišćina nije prihvatljiva.

ODLUKU

o očitovanju Općine Viškovo u Javnoj raspravi o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko - goranske županije

I.

Ne prihvaća se Strateška studija procjene utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko - goranske županije.

II.

Obvezuje se Općinski načelnik Općine Viškovo da se u javnoj raspravi o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko - goranske županije očituje u skladu sa točkom 1. ove Odluke.

II.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Izrađivač Strateške procjene ne prihvaća prijedlog da se ne prihvaća Strateška studija o procjenu utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko-goranske županije, iz razloga što nije obrađena lokacija ŽCGO Marišćina. Naime, svi zahvati za koje je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš i za koje su ishodene već potrebne dozvole gledaju se kao postojeći i nije obrađen Strateškom studijom (osim kumulativnog utjecaja s nekim drugim zahvatom). Prema našim saznanjima za ŽCGO Marišćina ishodene su sve dozvole (Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, lokacijska dozvola, načelna dozvola MZOPUG i 4 građevinske dozvole).

GRAD NOVI VINODOLSKI, DATUM ZAPRIMANJA MIŠLJENJA NIJE NAVEDEN (KLASA: 350-02/09-03/2, URBROJ: 2107/02-12-612)

Ovim putem iznosimo svoje primjedbe na Stratešku studiju procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš, a na temelju izvršenog uvida u studiju i sam prijedlog Prostornog plana.

Naše primjedbe odnose se na slijedeće: u samoj studiji nije dan osvrt na procjenu utjecaja na okoliš za planirane zahvate, koji su obuhvaćeni u nacrtu prijedloga Prostornog plana Primorsko-goranske županije, a to su:

- dionica autoceste A7, dionica Križišće – Žuta Lokva,
- poslovne zone na području Grada Novi Vinodolski,
- luke posebne namjene – ribarska luka Klenovica,
- pretovarna stanica Novi Vinodolski kao dio strategije gospodarenja otpadom PGŽ.

Neke od navedenih objekata prikazani su u katastarskom prikazu ovog prijedloga studije.

Smatramo da bi od velike važnosti za Grad Novi Vinodolski bilo utvrditi utjecaj ovih navedenih građevina na okoliš na području Grada Novi Vinodolski, te se nadamo da ćete uvažiti naše primjedbe i predloženo uvrstiti u Studiju.

Izrađivač Strateške studije nažalost nije u mogućnosti uključiti predmetnu zahvate u zahvate Strateške studije (naime, predmetni zahvati (dionica autoceste A7, dionica Križišće – Žuta Lokva, poslovna zona na području Grada Novi Vinodolski, luka posebne namjene – ribarska luka Klenovica) nisu razrađeni/nisu predviđeni za razradu u ulaznim popratnim (grafičkim (georeferenciranim) i tekstualnim) materijalima vezanim uz Prostorni plan Primorsko-goranske županije, koju su bili osnova za izradu Strateške studije. Što se tiče pretovarne stanice Novi Vinodolski, kao dio strategije gospodarenja otpadom PGŽ, svi zahvati za koje je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš i za koje su ishođene već potrebne dozvole gledaju se kao postojeći i nisu obrađeni Strateškom studijom (osim eventualno kumulativnog utjecaja s nekim drugim zahvatom). Prema našim saznanjima za pretovarnu stanicu Novi Vinodolski – odlagalište Kargač – Duplja - - ishođeno Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, dovršena je izrada idejnih projekata.

Utjecaj na okoliš ovih pojedinačnih zahvata bit će detaljno opisan i utvrđen prilikom daljnje razrade projektne i druge dokumentacije, izradom pojedinačne Studije o utjecaju na okoliš svakog zahvata.

3. Popis sudionika u javnoj rasprava čija su mišljenja, primjedbe i prijedlozi na Stratešku studiju i Prijedlog Prostornog plana, zaprimljeni izvan roka, ali će se primjedbe ipak uvažiti:

**HRVATSKE AUTOCESTE D.O.O. I HRVATSKE CESTE D.O.O., MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO
POŠTOM 20.RUJNA 2012. (KLASA: 350-05/12-01/207, URBROJ: 383-12-6)**

slijedom Vašeg dopisa od 18. srpnja 2012.g. u kojem ste nam dostavili ne-tehnički sažetak Strateške studije procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš, te nas izvijestili o trajanju javne rasprave o ovom dokumentu i tražili mišljenje. želim Vas izvijestiti kako Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, te HŽ Infrastruktura d.o.o. na ovaj dokument nemaju primjedbi.

U privitku Vam također dostavljamo mišljenja Hrvatskih autocesta d.o.o. i Hrvatskih cesta d.o.o.

Primili smo Vaš dopis klasa: 350-05/12-01/207, ur.broj: 530-07-12-2 od 28. 08. 2012. godine kojim ste zatražili mišljenje iz našeg djelokruga rada vezano uz javnu raspravu o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš Prostornog plana Primorsko - Goranske županije, koju provodi Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko - Goranske županije.

Temeljem članka 85. Zakona o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine» br: 76/07, 38/09, 55/11, 90/11) i članka 82. Zakona o cestama («Narodne novine» broj: 84/11) Hrvatske ceste d.o.o. obvezne su izvršiti pregled izrađene dokumentacije te dati očitovanje na predložena rješenja vezano uz cestovnu infrastrukturu državnog značenja.

U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (N.N. 110/07) i Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (N.N. 64/08, 67/09) za planirane državne ceste duljine veće od 2 km potrebno je izraditi studije o utjecaju na okoliš i provesti procjenu utjecaja na okoliš s ciljem ishođenja Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

Za slijedeće ceste u skladu s navedenom Uredbom već su izrađene studije utjecaja na okoliš te ishođena Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš:

- obilaznica Opatijske rivijere
- spojna cesta čvor Škurinje - luka Rijeka (D403)
- autocesta A8 čvor Rogovići- čvor Matulji
- brza cesta D8, dionica Sv. Kuzam - Križišće.

Utjecaje na okoliš i mjere zaštite iz izrađenih studija te ishođenih Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš potrebno je uvažiti te ugraditi u stratešku studiju županije

Za ostale zahvate na državnim cestama koji su obrađeni u Strateškoj studiji (brza cesta D102: Križišće - novi Most Krk- Luka Omišalj – Krk, brza cesta D8: čvor Rupa (A7) - GP Pasjak, Državna cesta D102: Omišalj- Dobrinj – Vrbnik – Punat - Stara Baška i državna cesta D105: Lopar – Rab – Mišnjak), nemamo izrađene studije o utjecaju na okoliš te je za njih potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš do kraja i odrediti ukupne utjecaje i mjere zaštite.

Svi zahvati za koje je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš i za koje su ishođene već potrebne dozvole gledaju se kao postojeći i nisu obrađeni Strateškom studijom (osim eventualno kumulativnog utjecaja s nekim drugim zahvatom). Iz tog razloga nije moguće uvažavati utjecaje i mjere iz pojedinačno izrađenih studija i ugrađivati u Stratešku studiju. Posebno se naglašava da je Strateška studija dokument višeg reda i utjecaji na okoliš i mjere zaštite iz strateške procjene će se uvažiti i ugraditi u sve buduće zahvate.

Temeljem Vašeg zahtjeva za mišljenjem Hrvatskih autocesta o dostavljenoj nam Strateškoj studiji procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš – Tehnički sažetak, Hrvatske autoceste d.o.o. Vam dostavljaju sukladno Zakonu o prostornom uređenju i gradnji (NN br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) slijedeće očitovanje.

Obavještavamo Vas da tehnički opis odabrane Varijante dijela Autoceste A7: dionica Permani – Grobničko Polje (Konj) ne odgovara Varijanti koja je odabrana kao povoljnija po pitanju utjecaja na dijelove okoliša. U privitku dostavljamo situaciju trase navedene autoceste, te molimo da istu uvrstite kao odabranu varijantu, sukladno provedenoj valorizaciji.

Za pojedine varijante projekata napravljena je valorizacija potencijalnih utjecaja na okoliš i utvrđena je povoljnost pojedine ponuđene varijante, koja je ocijenjivana u poglavlju C pa je tako napravljena i valorizacija za autocestu A7: Dionica Permani- Grobničko Polje (Konj):

- Varijanta 1: Sjeverna varijanta
- Varijanta 2: Južna varijanta

Kriteriji vrednovanja za pojedine sastavnice okoliša/opterećenja na okoliš su bili sljedeći:

ZRAK I KLIMATSKE PROMJENE: trenutna kakvoća zraka, vrsta zahvata, rizici za ljudsko zdravlje ili okoliš, vjerojatnost utjecaja, trajanje utjecaja, kumulativnost

VODE: vodozaštitna zona, blizina vodotoka, vrsta zahvata, površina zahvata, rizici za ljudsko zdravlje ili okoliš, vjerojatnost utjecaja, trajanje utjecaja

MORE: trenutna kakvoća mora, vrsta zahvata, rizici za ljudsko zdravlje ili okoliš, vjerojatnost utjecaja, trajanje utjecaja

TLO: vrsta tla, bonitet tla, sklonost erozije, vrsta zahvata, površina zahvata, vjerojatnost utjecaja, trajanje utjecaja

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST: vrsta staništa, vrsta zahvata, površina zahvata, vjerojatnost utjecaja, trajanje utjecaja

ŠUME: vrsta šuma, vrsta zahvata, površina zahvata, vjerojatnost utjecaja, trajanje utjecaja

DIVLJAČ: vrsta divljači, vrsta zahvata, površina zahvata, vjerojatnost utjecaja, trajanje utjecaja

KRAJOBRAZ: reljefni oblici, krajobrazni uzorci, krajobrazna struktura, vizualne vrijednosti (kontrast, poželjnost vizura, vidljivost zahvata s razgledne točke, dominantnost), trajanje utjecaja

NASELJA I STANOVNIŠTVO: blizina naselja, vrsta zahvata, površina zahvata, rizici za ljudsko zdravlje ili okoliš, vjerojatnost utjecaja, trajanje utjecaja

KULTURNA BAŠTINA: vrsta kulturnog dobra, blizina kulturnog dobra (izravni/neizravni utjecaj), vrsta zahvata, površina zahvata, vjerojatnost utjecaja, trajanje utjecaja

OPTEREĆENJA NA OKOLIŠ: vrsta zahvata, rizici za ljudsko zdravlje ili okoliš, vjerojatnost utjecaja (otpad, buka, svjetlosno onečišćenje, akcidenti – ekološka nesreća, požar i sl.), trajanje utjecaja

Svaki od navedenih utjecaja opisuje kriterije sustava vrijednosti za realizaciju pojedinog zahvata a koji su obrađeni ekspertnom metodom ocjenjivanja. To je izvedeno s ekipom stručnjaka koja ima iskustvena mjerila. Ocjene su postupkom adaptirane „Delphi“ metode objektivizirane u odnosu na bogatstvo različitih znanja, iskustava i svjetonazora svakog pojedinca iz radnog tima.

Opredjeljenje ocjene potencijala:

- 1 = Veoma značajno/potencijalno značajno
- 2 = Umjereno
- 3 = Nije značajno/nema utjecaja
- 4 = Pozitivno

Vrednovanje utjecaja:

10-14 – ZNAČAJAN UTJECAJ

15-24 – UMJEREN UTJECAJ

25-34 – NIJE ZNAČAJAN UTJECAJ

35-40 – POZITIVAN UTJECAJ

Na temelju rezultata može se zaključiti za autocesta A7: Dionica Permani- Grobničko Polje (Konj) da je povoljnija varijanta 2, s obzirom na potencijalni utjecaj na okoliš

**MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE, MIŠLJENJE ZAPRIMLJENO
19.LISTOPADA 2012. (KLASA: 351-03/10-01/4, URBROJ: 531-12 118)**

zahtjevom od 25. srpnja 2012., KLASA: 351-01/10-01/4, URBROJ: 2170/1-03-08/6-12/58, temeljem članka 15. stavka 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 64/08) tražite mišljenje o strateškoj studiji i nacrtu prijedloga Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš objavljenim na internetskim stranicama Primorsko-goranske županije i Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije. S obzirom da je pregledom internetskih stranica uočeno da na istima nije objavljena strateška studija, na naš zahtjev (e-mail od 6. kolovoza 2012.) dostavili ste stratešku studiju u elektronskom obliku 30. kolovoza 2012. godine.

U prilogu dostavljamo mišljenja Uprave za zaštitu okoliša i održivi razvoj: (KLASA: 351-01/12-02/305, URBROJ: 517-06-1-1-12-2 i KLASA: 351-01/12-02/300, URBROJ: 517-06-3-2-1-1-12-2) i Uprave za zaštitu prirode (Veza KLASA: 612-07/12-58/5).

Uprava za zaštitu okoliša i održivi razvoj, sektor za atmosferu, more i tlo

U vezi s dostavljenim zahtjevom Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije; KLASA: 351-01/10-01/4, URBROJ: 2170/03-08/6-12-58, za dostavom mišljenja o Strateškoj studiji utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš, i zatraženim mišljenjem o istoj Sektor za atmosferu, more i tlo daje mišljenje.

Dokumentom su sustavno i temeljito obrađene sastavnice zraka i tla. Kao vjerojatno značajni utjecaji na zrak i klimatske promjene detaljno su razrađeni svi mogući utjecaji uvjetovani lokalnim izvorima.

Kako je navedeno u dokumentu, razvidno je da važne lokacije koje imaju značajan utjecaj na zrak su Luka Omišalj čiji kumulativni utjecaj s rafinerijom, termoelektranom i prometom može biti značajan ali ne u toj mjeri da negativno utječe na kvalitetu zraka, kao i Rafinerija nafte Urinj. Rafinerija nafte Urinj najznačajniji je subjekt koji bitno utječe na onečišćenje zraka koje je posljedica tehnoloških procesa odnosno onečišćujućih tvari koje se ispuštaju iz rafinerijskih dimnjaka. Sam utjecaj RNR će se smanjiti II fazom rekonstrukcije postrojenja.

U dokumentu bi u dijelu koji se odnosi na vjerojatno značajni utjecaji na zrak i klimatske promjene trebalo obraditi TE Urinj koja dok koristi loživo ulje kao osnovno gorivo je značajan onečišćivač okoliša. Spomenut je prelazak na plin kao osnovno gorivo ali bi se trebalo osvrnuti na sadašnji utjecaj postrojenja dok se koristi lož ulje.

...oder bi trebalo detaljnije razraditi kumulativni utjecaj cestovnog prometa koji je značajan cijeloukupnom onečišćenju zraka.

Kroz cijeli dokument potrebno je uskladiti izričaj kvaliteta zraka koji je definiran Zakonom o zaštiti zraka (NN, 130/11). Također potrebno je ispraviti i uskladiti kategorizaciju kvalitete zraka prema razinama onečišćenosti koja je definirana člankom 24. Zakona.

Na preostali tekst Strateške studije utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš nemamo primjedbi.

U poglavlju B.3. POSTOJEĆI OKOLIŠNI PROBLEMI KOJI SU VAŽNI ZA PLAN, u podpoglavlju B.3.1. ZRAK dodatno je nadopisano:

TE Rijeka (Urinj) dok koristi loživo ulje kao osnovno gorivo je značajan onečišćivač okoliša. Predviđen je prelazak ove termoleketrane na plin kao osnovno gorivo.

Detaljnija razrada kumulativnog utjecaja cestovnog prometa na ovoj razini nije moguća.

Vezano za zrak, gdje je god to bilo moguće termin „kakvoća“, zamijenjen je terminom „kvaliteta“. Većina dokumenata iz kojih su uzeti podaci napravljena je u razdoblju kada je vrijedio prethodni Zakon o zaštiti zraka (NN 174/04 i 60/08) te su i termini preuzeti iz tog Zakona. Iz tog razloga na kraju poglavlja B.1.1.1. Zrak i klimatski faktori stavljena je sljedeća napomena.

Kategorizacija područja oko pojedinih lokacija tijekom 2008. i 2009. godine napravljena je temeljem tada vrijedećeg Zakona o zaštiti zraka (NN 174/04 i 60/08), članak 18. kojim su bile definirane tri kategorije kakvoće zraka:

Članak 18.

(1) Prema razinama onečišćenosti, s obzirom na propisane granične vrijednosti (GV), tolerantne vrijednosti (TV), ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve za ozon utvrđuju se sljedeće kategorije kakvoće zraka:

- prva kategorija kakvoće zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV) i dugoročni ciljevi za ozon,*
- druga kategorija kakvoće zraka – umjereno onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV) i dugoročni ciljevi za ozon, a nisu prekoračene tolerantne vrijednosti (TV) i ciljne vrijednosti za ozon,*
- treća kategorija kakvoće zraka – prekomjerno onečišćen zrak: prekoračene su tolerantne vrijednosti (TV) i ciljne vrijednosti za ozon.*

Stupanjem na snagu Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11) prestao je važiti Zakon o zaštiti zraka (NN 174/04 i 60/08). Člankom 24. „novog“ Zakona o zaštiti zraka definirane su samo dvije kategorije kvalitete zraka.

Članak 24.

(1) Prema razinama onečišćenosti, s obzirom na propisane granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve utvrđuju se sljedeće kategorije kvalitete zraka:

- prva kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon,*

– druga kategorija kvalitete zraka – onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon.

Sektor za procjenu okoliša i industrijsko onečišćenje

Temeljem Vašeg zahtjeva KLASA: 351-03/12-01/57 od 9. kolovoza 2012. godine i dokumentacije na internetskoj stranici Primorsko-goranske županije i Javne ustanove Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije, a u vezi Prijedloga Prostornog plana Primorsko-goranske županije, sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 64/08), daje se sljedeće mišljenje iz područja nadležnosti gospodarenja otpadom.

Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Marišćina određen je kao građevina od važnosti za državu u Prijedlogu Prostornog plana Primorsko-goranske županije, a Strateška studija procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš ne obuhvaća zahvate za koje je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš za koje su ishodene potrebne dozvole te takve zahvate smatra postojećim (ŽCGO Marišćina, pretovarne stanice Delnice, Novi Vinodolski, Krk, Rab, Cres i odlagalište Peterkov Laz).

Prijedlog Prostornog plana Primorsko-goranske županije, Odredbe za provođenje, poglavlje 10.5., Zaštita od utjecaja opterećenja na okoliš, potrebno je nadopuniti sukladno točki III. Sastavnice okoliša i utjecaji opterećenja, podtočki 2. Zaštita od utjecaja opterećenja na okoliš, Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07).

Poglavlje H.12., Popis propisa, Strateške studije procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš, koju je izradio Dvokut Ecro d.o.o. iz Zagreba, potrebno je nadopuniti propisima i za ostale posebne kategorije otpada.

Gospodarenje otpadom mora se provoditi sukladno odredbama Zakona o otpadu („Narodne novine“ 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09) i njegovim provedbenim propisima, a otpadom gospodariti na način da se ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i bez uporabe postupaka i/ili načina koji bi mogli štetiti okolišu.

Poglavlje H.12. POPIS PROPISA – 12. OTPAD, nadopunjeno je propisima i za ostale posebne kategorije otpada:

- *Zakon o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09)*
- *Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)*
- *Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. godine (NN 85/07, 126/10 i 31/11)*
- *Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05 i 39/09)*
- *Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom (NN 69/06, 17/07 i 39/09)*
- *Uredba o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova (NN 109/11)*
- *Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11 i 126/11)*
- *Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/07 i 111/07)*
- *Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom (NN 38/08)*
- *Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)*

- *Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 133/06, 31/09, 156/09 i 45/12)*
- *Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 74/07, 133/08, 31/09 i 156/09)*
- *Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09 i 111/11)*
- *Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11 i 45/12)*
- *Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 136/06, 31/09, 156/09 i 53/12)*
- *Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)*
- *Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 72/07)*
- *Pravilnik o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (NN 45/07)*
- *Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN 42/07)*
- *Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida (NN 70/08)*
- *Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 105/08)*
- *Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 117/07 i 111/11)*
- *Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06 i 109/12)*
- *Pravilnik o očevidniku pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću posredovanja u organiziranju uporabe i/ili zbrinjavanja otpada i pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću izvoza neopasnog otpada (NN 51/06)*
- *Pravilnik o uvjetima za postupanje s otpadom (NN 123/97 i 112/01)*
- *Odluka o uvjetima označavanja ambalaže (NN 155/05, 24/06 i 28/06)*
- *Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08)*

Uprava za zaštitu prirode, sektor za zaštićena područja, zaštitu nežive prirode i održivo korištenje prirodnih dobara

Temeljem vašeg zahtjeva, a nakon uvida u elaborat – „Strateška studija procjene utjecaja Prostornog plana Primorsko-goranske županije na okoliš“, u daljnjem tekstu Strateška studija, koju je izradio Dvokut ecro d.o.o. iz Zagreba, i koja je upućena na javnu raspravu od 21. kolovoza do 18. rujna 2012. godine Uprava za zaštitu prirode daje mišljenje i primjedbe kako slijedi.

Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode, čiji je pravni slijednik sukladno ovo Ministarstvo, dopisom KLASA: 612-07/11-49/514, URBROJ: 532-08-03/1-11-2 od 16. lipnja 2011. godine očitivalo se o sadržaju Strateške studije. Zatraženo je da Strateškom studijom treba analizirati utjecaje provedbe plana na biološku raznolikost (posebice strogo zaštićene svojte, ugrožene i rijetke stanišne tipove, biljni i životinjski svijet općenito), zaštićena područja prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj: 70/2005, 139/2008 i 57/2011) te na krajobraz. Navedeno je da Strateška studija treba sadržavati mjere sprječavanja, smanjenja, ublažavanja i kompenzacije nepovoljnih utjecaja provedbe plana. Također traženo je da Strateškom studijom treba prikazati moguća varijantna rješenja pojedinih dijelova plana te obrazloženje najprihvatljivijeg rješenja. Uz obvezni sadržaj propisan Prilogom I. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, navedeno je da Studija strateške procjene utjecaja na okoliš

Prostornog plana Primorsko-goranske županije treba, sukladno članku 9. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu („Narodne novine“, broj: 118/2009) sadržavati poglavje Glavna ocjena prihvatljivosti plana ili programa za ekološku mrežu, u daljnjem tekstu Glavna ocjena, sa sadržajem propisanim prilogom II. navedenog Pravilnika. Uvidom u predmetnu Stratešku studiju utvrđeno je da je ista sadržajno zadovoljila traženo međutim smatramo da nije sagledala sve zahvate (namjene prostora) koji su planirani Prijedlogom prostornog plana Primorsko-goranske županije upućenog na javni uvid (npr. nisu sagledane turističke zone, marinkultura, iulke nautičkog turizma, eksploatacija mineralnih sirovina, proširenja pojedinih zahvata i dr.), te nije sagledan njihov utjecaj, utjecaj na zaštićena područja sagledan je na način da se utvrdilo da li je zahvat u zaštićenom području ili nije, također samo je djelomično sagledan kumulativan utjecaj svih zahvata. Također smatramo da utjecaj pojedinih zahvata nije prepoznat kao značajan, a trebao je biti.

Strateškom studijom trebalo je utvrditi koji zahvati samostalno ili zajedno sa drugim zahvatima može imati značajan utjecaj na sastavnice prirode te u poglavju Glavna ocjena koji zahvati imaju ili mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Nakon utvrđivanja utjecaja Strateška studija je trebala dati konkretne mjere za ublažavanje utjecaja na prihvatljivu razinu. Ovom su Strateškom studijom pojedini zahvati prepoznati kao zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na biološku raznolikost i ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže međutim mjere koje su predložene većinom nisu konkretne već uvjetuju dodatna istraživanja, ili planiranje i propisivanje dodatnih mjera na temelju istraživanja. Samom Strateškom studijom se ne propisuju mjere uz čiju provedbu bi plan bio prihvatljiv. Također se navodi da neki od zahvata zajedno sa drugim zahvatima mogu imati značajan kumulativan utjecaj međutim ne propisuju se mjere kojima će se taj utjecaj umanjiti na prihvatljivu razinu.

Nadalje, kao ulazni podaci za razmatranje postojećeg stanja i procjenu utjecaja na nekoliko se mjesta koriste stari podaci i izvješća te je isto potrebno ažurirati.

Gore navedene općenite primjedbe potkrepljujemo slijedećim.

Na više mjesta u Strateškoj studiji navedeno je da baza za izradu Strateške studije bio Prostorni plan Primorsko-goranske županije – prednacrt prijedloga plana (Konceptcija), Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije, Rijeka, 14. srpnja 2011. Uvidom u Prijedlog plana koji je upućen u javnu raspravu utvrđeno je da se u velikoj mjeri razlikuju u smislu razrade i obuhvata zahvata te smatramo da je Stratešku studiju potrebno nadopuniti na način da se sagleda utjecaj svih planiranih zahvata koji mogu imati značajan utjecaj na sastavnice prirode a posebice na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, te njihov kumulativni utjecaj sa već postojećim zahvatima (sa izgrađenim zahvatima i sa zahvatima za koje su provedeni postupci procjene utjecaja na okoliš ali još nisu izgrađeni). Nadalje u skladu sa mjerama propisanim Strateškom studijom i poglavljem Glavna ocjena nakon toga treba izmijeniti i Prijedlog prostornog plana Primorsko goranske županije.

U poglavlju C.1. Utjecaj na zrak i klimatske promjene u tablici na str. 166. ne slažemo se sa obrazloženjem da će izgradnja VE i SE imati utjecaj na smanjenje potrošnje neobnovljivih izvora energije odnosno smanjenje emisije stakleničkih plinova. Korištenje obnovljivih izvora neće povećati emisiju stakleničkih plinova budući da predstavlja dodatni izvor energije uz postojeće neobnovljive izvore čije se korištenje i dalje planira.

U poglavlju C.2. Utjecaj na vode u tablici na str. 172. navodi se Vransko jezero kao potencijalni vodni resurs za zalijevanje za potrebe golf igrališta Ustrine. Smatramo da se za potrebe zalijevanja golf terena ne smije koristiti voda iz Vranskog jezera, budući da isto predstavlja prirodni fenomen, uključeno je i u sustav vodoopskrbe te bi dodatno korištenje moglo imati utjecaj na ekosustav jezera, (npr. snižavanje razine vode, prodiranje morske vode kroz podzemlje i sl.). Zabranu treba propisati kroz mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

U poglavlju C.5. Utjecaj na biološku raznolikost u tablici uz kolonu „staništa“ i „zaštićena područja“ nedostaje kolona „vrste“. Za potencijalne lokacije vjetroelektrana utjecaj je sagledan načelno tako da se nije u obzir uzela planirana lokacija za svaku planiranu vjetroelektranu te nisu propisane konkretne mjere za ublažavanje ili otklanjanje utjecaja. Za sunčane elektrane sagledan je utjecaj samo u smislu gubitka staništa, a nije sagledan utjecaj na vrste i zaštićena područja, npr. potencijalna SE Barbičin nalazi se u blizini posebnog ornitološkog rezervata Glavine – Mala Luka (bjeloglavi sup) te nije prepoznat mogući utjecaj na navedenu vrstu ptica. Također uvidom u dokumentaciju koja se čuva u ovom Ministarstvu utvrđeno je da je prostornim planovima općina i gradova na području Primorsko goranske županije planirano više potencijalnih lokacija za smještaj sunčanih elektrana koje nisu obuhvaćene ovom Strateškom studijom.

U poglavlju C.6.4. Mjere ublažavanja štetnih posljedica provedbe plana na ciljeve očuvanje i cjelovitost područja ekološke mreže (ublažavanje, sprječavanje, smanjenje štetnih posljedica provedbe plana) dane su mjere kojima se nalaže provedba daljnjih istraživanja (za zahvate akumulacija Kukuljani i sve vjetroelektrane). Na ovaj se način prejudicira prihvatljivost zahvata, a istraživanja mogu pokazati da je zahvat neprihvatljiv. Smatramo da kroz stratešku studiju posebice poglavlje Glavna ocjena treba ocijeniti da li su pojedini zahvati prihvatljivi ili ne, te ukoliko nisu treba dati mjere ublažavanja uz čiju će provedbu zahvat biti prihvatljiv a samim time i plan. Mjera također može biti i izmještanje pojedinog zahvata, smanjenje obuhvata zahvata, brisanje lokacije zahvata kao neprihvatljive, primjena druge tehnologije i dr.

U poglavlju D.1 Mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja, ublažavanja i kompenzacije nepovoljnih utjecaja provedbe plana na okoliš potpoglavlje Mjere zaštite voda za Golf igrališta treba propisati mjeru zabrane korištenja vode iz Vranskog jezera za zalijevanje golf igrališta Ustrina. Navedena se mjera odnosi i na Mjere zaštite biološke raznolikosti i Mjere ublažavanja štetnih posljedica provedbe plana na ekološku mrežu. U potpoglavlju Mjere zaštite biološke raznolikosti i Mjere ublažavanja štetnih posljedica provedbe plana na ekološku mrežu također su kao što smo već ranije istaknuli, navedene općenite mjere ili mjere kojima se predviđa dodatno

istraživanje koje može rezultirati i neprihvatljivošću zahvata, nisu propisane mjere za sunčane elektrane (utjecaj na ornitofaunu), za brzu cestu se navodi da ju treba planirati tako da ne uzrokuje fragmentaciju staništa kestenovih šuma ali se ne navodi na koji način (izmještanje sa područje ekološke mreže na novu trasu), za VE Zebar se navodi da se na udaljenosti od 3 km nalazi aktivno gnijezdo surog orla te se ukazuje da na to treba obratiti pažnju, ali se ne navodi konkretna mjera.

Ovim putem želimo još jednom naglasiti da provedba plana nije moguća ukoliko se utvrdi da isti može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Kroz Stratešku studiju i poglavlje Glavna ocjena prihvatljivosti Prostornog plana Primorsko-goranske županije na ekološku mrežu trebalo bi sagledati sve planirane zahvate (namjene prostora), te njihov kumulativni utjecaj sa postojećim zahvatima (namjenama prostora), te dati konkretne mjere koje treba ugraditi i primijeniti prilikom izrade Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Strateška studija sagledala je zahvate koji su bili ucrtani u Nacrt prijedloga plana koji je korišten kao podloga za izradu Studije. U poglavlju A.1. Prostorni plan primorsko-goranske županije navodi se: „U tijeku izrade Strateške studije dokument koji je predstavljao podlogu za Stratešku studiju (Prostorni plan Primorsko-goranske županije – prednacrt prijedloga plana (Konceptcija)) bio je izrađen samo do određene faze kada nisu bile definirane potencijalne lokacije svih planiranih zahvata na predmetnom području. Obzirom na to, Strateškom studijom analizirani su utjecaji onih zahvata koji su bili definirani i u tekstualnom i u grafičkom dijelu navedenog dokumenta u fazi izrade.“

U poglavlju E.2.1. Pregled mogućih utjecaja prostornog plana na okoliš navodi se: *Sve pojedinačne aktivnosti i posljedično tome pojedini projekti morat će biti projektirane i izgrađene u skladu s pozitivnim zakonskim propisima Republike Hrvatske i dobrom inženjerskom praksom. Svi zahvati morat će biti usklađeni s prostorno-planskom dokumentacijom. Za one zahvate koji se nalaze na popisima Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08 i 67/09) bit će provedeni postupci procjene utjecaja na okoliš. Za zahvate unutar ekološke mreže bit će potrebno izraditi Elaborat prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu temeljem kojeg će Ministarstvo zaštite okoliša i prirode – Uprava za zaštitu prirode:*

- izdati potvrdu o prihvatljivosti kojom utvrđuje da zahvat nema značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili

- donijeti rješenje kojim utvrđuje da zahvat može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je potrebno provesti postupak Glavne ocjene zahvata, kojim će se definirati mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša za predmetni zahvat.

Za neke od manjih projekata bit će potrebno izraditi Elaborate zaštite okoliša, koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš. S obzirom da je realno očekivati da će većina projekata biti financirana i od strane banaka (npr. Svjetska banka ili Europska banka za obnovu i razvoj) koje u svojoj politici odobravanja kredita itekako vode računa o kvaliteti projekta i njegovom utjecaju na okolišu, svaki pojedinačni projekt morat će biti vrlo pažljivo isplaniran da u potpunosti zadovoljava tehničke, financijske i zahtjeve zaštite okoliša. Zahtjevi zaštite okoliša provjeravaju se izradom "due dilligence" izvještaja (okolišni i socijalni audit, okolišna i socijalna analiza) kao i Planovima upravljanja okolišem.

Iz poglavlja C.1. Utjecaj na zrak i klimatske promjene izbačena je konstatacija da će korištenje obnovljivih izvora smanjiti emisiju stakleničkih plinova.

Mjerama zaštite voda predviđeno je da je za svaku od lokacija golf igrališta potrebno izraditi studiju bilance voda kojom će se utvrditi dostupnost dovoljne količine vode za potrebe svakog od golf igrališta. Na ovaj način će se u startu predvidjeti i onemogućiti svi potencijalni negativni utjecaji koji mogu nastati zbog eventualnog korištenja voda (npr. snižavanje razine vode, prodiranje morske vode kroz podzemlje i sl.).

Ulazni podaci koji su bili korišteni u Strateškoj studiji su podaci o potencijalno stalno ili povremeno prisutnoj fauni na cjelokupnom području PGŽ i preuzeti su iz dokumenta „Podaci o vrstama, staništima, zaštićenim i evidentiranim područjima i područjima Ekološke mreže RH mreže s prijedlogom mjera zaštite za potrebe izrade Prostornog plana Primorsko goranske županije“ koji je izradio Državni zavod za zaštitu prirode 2010.g. Budući da ne postoji cjelovita inventarizacija predmetnog područja, popis vrsta bio je dostupan iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija. Obzirom na taj nedostatak i na stratešku razinu obrade podataka nisu se uz svaki zahvat navodile potencijalno prisutne vrste, ali se ukazalo na mogući utjecaj na faunu prisutnu na predmetnom području. U daljnjim postupcima PUO će se detaljnije obraditi fauna prisutna na pojedinim područjima i razmotriti utjecaj svakog pojedinog zahvata na biološku raznolikost.

Tablica potencijalnih utjecaja u poglavlju C.5. dopunjena je prema primjedbi:

SE Barbičin	C.3.5.	unutar zaštićenog područja- Posebni rezervat Krk- Glavine- Mala Luka (bjeloglavi sup)	zauzimanje staništa	nije značajan	- ovisno o površini koja se planira i prisutnim stanišnim tipovima na odabranoj mikrolokaciji - zauzimanje površine koju bjeoglavi sup koristi u potrazi za hranom
-------------	--------	---	---------------------	---------------	---

Također, u poglavlju D.1. Mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja, ublažavanja i kompenzacije nepovoljnih utjecaja provedbe plana na okoliš, Mjere zaštite biološke raznolikosti, dodana je mjera:

Sunčane elektrane

Prilikom planiranja granica lokacija sunčanih elektrana voditi računa da se izbjegnu površine koje zaštićene svojte (bjeloglavi sup i dr.) koriste za hranjenje i druge aktivnosti.

Prilikom izrade Strateške studije kao podloga se koristio Nacrt prijedloga plana, te su se analizirali mogući utjecaji onih planiranih zahvata koji su bili definirani i u tekstualnom i u grafičkom dijelu navedenog dokumenta u fazi izrade.“

Tijekom izrade Studije bile su poznate samo načelne pozicije VE te se na osnovu toga nisu mogle propisati detaljne mjere zaštite niti govoriti o izmještanju, smanjenju obuhvata i dr. Istraživanja se propisuju upravo s tom svrhom da se ukaže da su moguća ograničenja u realizaciji zahvata.

U Studiji je, kao mjera zaštite biološke raznolikosti, propisana mjera za Cestovne prometnice: ***Prilikom planiranja trasa prometnica maksimalno izbjegavati staništa ugroženih i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta, predvidjeti prolaze za divlje životinje na svim lokacijama gdje je to potrebno za osiguranje kontinuiteta staništa kao i uvjete za praćenje korištenja i održavati propusnost prolaza za divlje životinje. Maksimalno izbjegavati fragmentaciju staništa, posebno šumskih ekosustava te ostaviti mogućnost izmještanja trase. Prilikom prijelaza preko vodotoka osigurati povezanost vodenog toka.*** Način izmještanja će se odrediti u daljnjim postupcima projektiranja i procjene utjecaja na okoliš za svaki pojedini zahvat tijekom kojih će se detaljno i analizirati trasa. Na strateškoj razini ukazuje se na mogući utjecaj što se treba uzeti u obzir tijekom svih daljnjih aktivnosti potrebnih za realizaciju pojedinog projekta.

Osobita pozornost za VE Zebar se ističe kako bi se ukazalo na veću vjerojatnost neprihvatljivosti VE Zebar u odnosu na druge potencijalne lokacije VE zbog sada poznate lokacije aktivnog gnijezda

surog orla. Detaljna ornitološka istraživanja pokazat će da li će u vrijeme realizacije projekata i dalje aktivno gnijezdo biti na istoj lokaciji, da li ornitofauna koristi predmetni prostor za hranjenje i druge aktivnosti i dr. Na temelju tih saznanja će se, tijekom postupka procjene utjecaja na okoliš za svaku pojedinu vjetroelektranu, propisati detaljne mjere zaštite ili ukoliko tako istraživanja pokažu, zahvat ocjeniti neprihvatljivim.

Glavna ocjena prihvatljivosti PP PGŽ dio je Strateške studije i u njoj su na strateškoj razini sagledavani utjecaji svih planiranih zahvata, kao i njihov kumulativni utjecaj. Konkretno mjere zaštite propisivat će se tijekom daljnjim postupaka procjene utjecaja na okoliš za svaki pojedini zahvat.